

CENTRAL EUROPEAN REVIEW OF ECONOMICS AND MANAGEMENT

Volume 8, Number 2
June 2024

Corona-Tagebücher 2 / Dzienniki covidowe 2

Editors: Ewa Mikulska-Frindo, Magdalena Bieniasz

Vol. 8, No. 2

Publisher: Uniwersytet WSB Merito Wrocław (WSB Merito University Wrocław)
ul. Fabryczna 29-31, 53-609 Wrocław, Poland

Editorial board

Editor-in-chief:

Prof. Johannes (Joost) Platje, johannes.platje@wsb.wroclaw.pl

Deputy Editor-in-chief

Prof Kazim Baris Atici, Hacettepe University, Ankara, Turkey, E-mail: kba@hacettepe.edu.tr

Co-Editor:

Prof Ali Emrouznejad, Aston University, United Kingdom, a.emrouznejad@aston.ac.uk
Dr. Wim Westerman, University of Groningen, The Netherlands

International editorial board:

Prof. Michael Wheeler, Harvard Business School, USA
Prof. John Hall, University of Pretoria, South Africa
Prof. Petr Polák, Mendel University, Brno, Czech Republic
Prof. Yanping Zhao, Ocean University in Qingdao, China
Prof. Osvaldo Quelhas, Federal Fluminense Universidade, Brazil
Dr. Corrado Topi, University of York, England
Dr. Ynte van Dam, University of Wageningen, The Netherlands
Prof. Walter Leal Filho, Hamburg University of Applied Sciences, Germany
Prof. Francisco Vargas, University of Sonora, Mexico
Dr. Luis Velazquez, University of Sonora, Mexico
Prof. Mike Ellenbecker, University of Massachusetts Lowell, USA
Prof. Diana Tirca, "Constantin Brancusi" University of Targu-Jiu, Romania
Prof. Thomas Weith, Leibniz-Zentrum für Agrarlandschaftsforschung e.V., Germany
Prof. Tatjana Tambovceva, Riga Technical University, Latvia
Prof. Valentina Pidlisnyuk, Jan Evangelista Purkyne University, Czech Republic
Dr. Les Duckers, University of Coventry, United Kingdom
Dr. Wytze van der Gaast, JIN Climate and Sustainability, Netherlands
Prof. Jena Laage-Hellmann, Chalmers University of Technology, Sweden
Prof. Vasilij Szweć, Mining University in Dniepropetrovsk, Ukraine
Prof. Jan Vachal, VSTE v Ceských Budějovicach, Czech Republic
Prof. Piotr Migoń, The University of Wrocław, Poland

Contact: Johannes (Joost) Platje, johannes.platje@wsb.wroclaw.merito.pl, ul. Fabryczna 29-31, 53-609 Wrocław, Poland

The journal is reviewed according to the principle of double-blind peer review and in compliance with the standards of the Polish Ministry of Science and Higher Education. CEREM is a continuation of the WSB University in Wrocław Research Journal (*Zeszyty Naukowe WSB we Wrocławiu* – ISSN 1643-7772; eISSN 2392-1153)

CEREM is registered in the IC Journal Master List, and indexed in the Central and Eastern European Online Library (CEEOL), Index Copernicus, Google Scholar, EconStor, BazEkon and ERIH PLUS.

Copyright by Uniwersytet WSB Merito Wrocław

ISSN 2543-9472; eISSN 2544-0365

Cover and logo design: Sebprojekt.pl

Publisher: Uniwersytet WSB Merito Wrocław (WSB Merito University Wrocław), ul. Fabryczna 29-31, 53-609, Wrocław, Poland

CONTENTS

Editorial note	7
Dedication (Dedykacja)	8
Note about the authors (Noty o autorach)	10
<i>Covid diaries in German and Polish:</i>	
1. Helena ADLER	13
2. Birgit BIRNBACHER	26
3. Valerie FRITSCH	29
4. Christian MÄHR	38
5. Thomas STANGL	46
6. Michael STAVARIC	54
List of translators (Lista tłumaczy)	64

Editorial note

We are proud to present the second volume of the results of the “Translation project Covid diaries at WSB Merito University in Wrocław”. As the editor of this volume, Ewa Mikulska-Frindo, wrote in the first volume (September 2023), in March 2020 the “Literaturhaus Graz” invited 19 writers to keep Covid Diaries. The full version of the diaries, published between 11 March and 28 July 2020, counts 700 pages. Selected texts were translated by students of the WSB Merito University in Wrocław as a part of a study project.

This is an untypical issue of the Central European Review of Economics and Management. With the kind agreement of the “Literaturhaus Graz”, we publish parts of the Corona Diaries (Die Corona-Tagebücher) in their original German version and Polish translation. While normally the language of publication is English, we consider this a good occasion to make a small contribution to the popularization of German-language literature in Poland.

With this volume, we want to honor Helena Adler, who passed away in January of this year.

„Die Welt empfinde ich an und für sich als schön, und das Schönste darin ist die Liebe zu den Liebsten. Ich lebe aber mit ständigem Schmerz, weil ich weiß, dass das Wichtigste, was mir gegeben wurde, mir auch wieder weggenommen wird – das Leben.“

Helena Adler

<https://salzburg.orf.at/stories/3240478/>

Zum Gedenken an die am 5. Januar 2024 verstorbene Helena Adler rief das Literaturhaus Salzburg den Helena Adler Preis ins Leben.

Die Herausgeberinnen dieses Bandes widmen den zweiten Teil der *Corona Tagebücher* dem Andenken an diese ungewöhnliche österreichische Schriftstellerin.

„Właściwie uważam świat za piękny, a najpiękniejsza jest w nim miłość do ukochanych osób. Jednak żyję w ciągłym bólu, gdyż wiem, że życie – najważniejsze, co dostałam – zostanie mi odebrane.“

Helena Adler

<https://salzburg.orf.at/stories/3240478/>

Dla upamiętnienia Heleny Adler, zmarłej 5 stycznia 2024 roku, Dom Literatury w Salzburgu powołał do życia Nagrodę im. Heleny Adler.

Redaktorki niniejszego tomu dedykują drugą część *Dzienników Covidowych* pamięci tej niezwykłej austriackiej pisarki.

Noten über Autor:innen

Helena Adler

geboren 1983 in Oberndorf bei Salzburg als Stephanie Helena Prähauser, gestorben am 5. Januar 2024. Um nicht mit der Schriftstellerin und Künstlerin Teresa Präauer verwechselt zu werden, wählte sie den Künstlernamen Helena Adler. Autorin und Künstlerin, Performerin, Mitglied der Salzburger AutorInnenGruppe, Begründerin der Literaturwerkstatt Literaturlobbyland (LiLoLa). Studium der Malerei am Mozarteum sowie Psychologie und Philosophie an der Universität Salzburg. Diverse Ausstellungen und Kunstaktionen, Publikationen in Anthologien und Literaturzeitschriften.

2018 veröffentlichte sie ihren Debütroman *Hertz 52*. 2020 erschien ihr zweiter Roman *Die Infantin trägt den Scheitel links* und wurde für den Deutschen Buchpreis nominiert. Ihr dritter Roman *Fretten* gelangte im Oktober 2022 auf Platz eins der ORF-Bestenliste.

Auf Polnisch sind Auszüge aus zwei Romanen von Helena Adler zugänglich: *Die Infantin trägt den Scheitel links* in der Übersetzung von Małgorzata Gralińska (<https://austria.org.pl/wydarzenia/helena-adler-infantka-nosi-przedzialek-po-lewej-stronie>) und *Fretten* in der Übersetzung von Ryszard Turczyn. Der zweite erschien im Magazin „Wizje“ (<https://magazynwizje.pl/adler-turczyn/>)

Birgit Birnbacher

geboren 1985 in Schwarzach im Pongau. Sie brach die Schule ab, machte eine Lehre und ging für einige Zeit zur Freiwilligenarbeit nach Äthiopien und Indien. Später holte sie die Matura nach und studierte Soziologie und Sozialwissenschaften. Sie war als Sozialarbeiterin und Soziologin tätig. Zeitgleich begann sie, literarisch zu schreiben und seit 2012 auch zu veröffentlichen.

2016 erschien ihr Debütroman *Wir ohne Wal*, sie wurde u. a. mit dem Literaturpreis der Jürgen Ponto Stiftung ausgezeichnet. 2019 erhielt sie den Ingeborg-Bachmann-Preis. Ihr zweiter Roman *Ich an meiner Seite* befand sich im Mai 2020 auf Platz eins der ORF-Bestenliste und wurde für den Deutschen

Noty o autor(k)ach

Helena Adler

urodziła się w 1983 roku w Oberndorfie koło Salzburga jako Stephanie Helena Prähauser, zmarła 5 stycznia 2024 roku. By nie mylić jej z pisarką i artystką Teresą Präauer, wybrała pseudonim artystyczny Helena Adler. Autorka, artystka, performerka, członkini Salzurskiej Grupy Autorskiej, założycielka warsztatu literackiego Literaturlobbyland (LiLoLa). Studiowała malarstwo w Mozarteum oraz psychologię i filozofię na Uniwersytecie w Salzburgu. Różnorodne wystawy i działania artystyczne, publikacje w antologiach i czasopismach literackich.

W 2018 roku ukazała się debiutancka powieść *Hertz 52*. Jej drugą powieść *Infantka nosi przedziałek po lewej stronie* opublikowaną w 2020 roku nominowano do Niemieckiej Nagrody Literackiej. Trzecią pt. *Mordęga* znalazła się na pierwszym miejscu listy bestsellerów ORF w październiku 2022 roku.

Po polsku dostępne są fragmenty dwóch powieści Heleny Adler: *Infantka nosi przedziałek po lewej stronie* w przekładzie Małgorzaty Gralińskiej (<https://austria.org.pl/wydarzenia/helena-adler-infantka-nosi-przedzialek-po-lewej-stronie>) oraz *Mordęga* w przekładzie Ryszarda Turczyna. Drugi tekst ukazał się w magazynie „Wizje“ (<https://magazynwizje.pl/adler-turczyn/>)

Birgit Birnbacher

urodziła się w 1985 roku w Schwarzach im Pongau. Po rzuceniu szkoły i nauce zawodu wyjechała jako wolontariuszka do Indii i Etiopii. Później zdała maturę, studiowała socjologię i nauki społeczne. Pracowała w służbach socjalnych i jako socjolożka. W tym samym czasie zaczęła pisać utwory literackie, publikuje od 2012 roku.

Jej debiutancka powieść *Wir ohne Wal* ukazała się w 2016 roku, autorkę wyróżniono m.in. Nagrodą Literacką Fundacji im. Jürgena Ponto. W 2019 roku otrzymała nagrodę im. Ingeborgi Bachmann. Jej druga powieść *Ja po mojej stronie* znalazła się na pierwszym miejscu listy bestsellerów ORF w maju 2020

Buchpreis nominiert. 2023 erschien ihr Roman *Wovon wir leben*. Birgit Birnbacher lebt als freie Schriftstellerin mit ihrer Familie in Salzburg.

Auf Polnisch ist ein Auszug aus dem Roman *Ich an meiner Seite* in der Übersetzung von Małgorzata Gralińska erhältlich; der Text entstand im Rahmen der Aktion „Buch des Monats“ des Österreichischen Kulturforums in Warschau.
<https://austria.org.pl/veranstaltungen/aktion-buch-des-monats-birgit-birnbacher-ich-an-meiner-seite>

Valerie Fritsch

geboren 1989 in Graz. Schriftstellerin, Fotokünstlerin, Mitglied der Literaturgruppe die plattform, eines „offenen autorenkollektivs sesshaft im grazer literaturhaus“. Valerie Fritsch studierte an der Akademie für angewandte Photographie und arbeitet seitdem als Fotokünstlerin. 2011 debütierte sie mit ihrem Roman *Die VerkörperungEN*. Sie erhielt zahlreiche Stipendien und verfasste Erzählungen, Essays, Reisebriefe und Gedichte. Ihr 2015 erschienener zweiter Roman *Winters Garten* stand auf der Longlist zum Deutschen Buchpreis. Valerie Fritsch lebt in Graz und Wien. Ihr Schaffen wird stark durch eine intensive Reisetätigkeit beeinflusst. Sechs bis sieben Monate im Jahr verbringt sie im Ausland. 2014 unternahm sie Reisen in Togo, Benin, Nigeria und Ghana. Auf Einladung von Klaus Kastberger nahm Valerie Fritsch am Ingeborg-Bachmann-Preis 2015 teil und gewann den Kelag-Preis und den Publikumspreis.

Christian Mähr

geboren 1952 in Feldkirch im Vorarlberg. Österreichischer Chemiker, Wissenschaftsredakteur und Schriftsteller. Er arbeitete für den ORF, vor allem für das Landesstudio Vorarlberg und den Kultursender Ö1. Von 1982 bis 2010 war er als ständiger freier Mitarbeiter in den Bereichen Umwelt und Wissenschaft tätig, seither ist er freier Schriftsteller. Er verfasst Romane und Hörspiele, die der fantastischen Literatur zugerechnet werden. Bis jetzt erschienen mehr als ein Dutzend seiner Bücher. Für *Fatous Staub* erhielt der Schriftsteller die beiden bedeutendsten deutschen Science-Fiction-Preise: Deutscher Science-Fiction Preis und Kurd-Laßwitz-Preis. Christian Mähr schreibt auch Sachbücher und übersetzt aus dem Englischen.

roku i była nominowana do Niemieckiej Nagrody Literackiej. W 2023 roku ukazała się trzecia powieść *Wovon wir leben*. Birgit Birnbacher mieszka z rodziną jako niezależna pisarka w Salzburgu.

Po polsku jest dostępny fragment powieści *Ja po mojej stronie* w przekładzie Małgorzaty Gralińskiej, tekst powstał w ramach akcji „Książka miesiąca” Austriackiego Forum Kultury w Warszawie.

<https://austria.org.pl/wydarzenia/akcja-ksiazka-miesiąca-birgit-birnbacher-ja-po-mojej-stronie>

Valerie Fritsch

urodziła się w 1989 roku w Grazu. Pisarka, fotografka, członkini grupy literackiej die plattform, „otwartego kolektywu autorskiego z siedzibą w domu literatury w grazu”. Studiowała w Akademii Fotografii Użytkowej, od tamtej pory pracuje jako artystka fotografka. W 2011 roku zadebiutowała powieścią *Die VerkörperungEN*. Otrzymała liczne stypendia, pisała opowiadania, eseje, listy z podróży i wiersze. Jej druga powieść *Winters Garten*, opublikowana w 2015 roku, znalazła się na długiej liście Niemieckiej Nagrody Literackiej. Valerie Fritsch mieszka w Grazu i Wiedniu. Duży wpływ na jej twórczość mają intensywne podróże, autorka spędza za granicą od sześciu do siedmiu miesięcy w roku. W 2014 roku podróżowała po Togo, Beninie, Nigerii i Ghanie. Na zaproszenie Klausa Kastbergera wzięła udział w konkursie im. Ingeborgi Bachmann w 2015 roku, zdobywając nagrodę Kelag-Preis oraz nagrodę publiczności.

Christian Mähr

urodził się w 1952 roku w Feldkirch w Vorarlbergu. Austriacki chemik, redaktor naukowy i pisarz. Pracował dla radia publicznego i telewizji ORF, przede wszystkim dla regionalnego studia w Vorarlbergu i Radio Ö1. W latach 1982-2010 był stałym współpracownikiem w dziedzinie nauki i środowiska, od tamtego czasu jest niezależnym pisarzem. Pisze powieści i słuchowiska radiowe zaliczane do literatury fantastycznej. Do tej pory ukazało się kilkanaście jego książek. Za *Fatous Staub* otrzymał dwie najważniejsze niemieckie nagrody science fiction: Niemiecką Nagrodę Science Fiction oraz Nagrodę im. Kurda Lasswitzta. Christian Mähr jest autorem literatury faktu i tłumaczy z angielskiego.

Thomas Stangl

geboren 1966 in Wien, studierte Philosophie und Spanisch und begann zunächst Essays, Buchbesprechungen und kleinere Prosaarbeiten für Zeitungen und literarische Zeitschriften zu schreiben. Später wurden mehrere Romane, Erzähl- und Essaybände veröffentlicht. Zahlreiche Auszeichnungen, u.a. 2004 für den Roman *Der einzige Ort*, der aspekte-Preis für das beste deutschsprachige Prosadebüt, 2011 Erich-Fried-Preis. Nominierungen für den Deutschen Buchpreis für den Roman *Was kommt* (2009) und Roman *Regeln des Tanzes* (2013). 2022 Österreichischer Kunspreis für Literatur und Nominierung zum Österreichischen Buchpreis mit *Quecksilberlicht*. Thomas Stangl lebt als freier Schriftsteller in Wien.

Auf Polnisch kann man einen Auszug aus seinem Roman *Aus der Entfernung* in der Übersetzung von Eliza Borg lesen. Der Text erschien im Magazin „Wizje“:
<https://magazynwizje.pl/stangl-prosa/>

Michael Stavarič

geboren 1972 in Brno, ein österreichisch-tschechischer Schriftsteller und Übersetzer, kam 1979 aus der damaligen Tschechoslowakei nach Österreich, lebt heute als freier Schriftsteller, Übersetzer und Dozent in Wien. Studium der Bohemistik, Publizistik und Kommunikationswissenschaft. Stefan Zweig Poetikdozentur an der Universität Salzburg, Literaturseminare an den Universitäten Bamberg, Wien, München, Prag, Ollmütz, Ostrau, Brünn, Braunschweig, Würzburg, New York. Preise: Österreichischer Staatspreis für Kinder- und Jugendliteratur, Hohenemser Literaturpreis, Literaturpreis Wartholz, Adelbert-von-Chamisso-Preis. Michael Stavarič schreibt Gedichte, Romane, Essays, Erzählungen und Kinderbücher.

Ein Auszug aus dem Roman Michael Stavarič *Visionen der Zukunft* wurde in der Übersetzung von Ryszard Wojnakowski im Magazin „Wizje“ veröffentlicht:
<https://magazynwizje.pl/stavaric-gedicht/>

Thomas Stangl

urodził się w 1966 roku w Wiedniu, studiował filozofię i hispanistykę. Zaczął od pisania esejów, recenzji książek i krótkich utworów prozatorskich dla gazet i czasopism literackich. Potem opublikował wiele powieści, zbiorów opowiadań i esejów. Liczne nagrody, w tym w 2004 roku za powieść *Der einzige Ort*, Nagroda Aspekte za najlepszy niemieckojęzyczny debiut prozatorski, 2011 nagroda im. Ericha Frieda. Nominowany do Niemieckiej Nagrody Literackiej za powieść *Was kommt* (2009) i powieść *Regeln des Tanzes* (2013). 2022 Austriacka Nagroda Artystyczna w Dziedzinie Literatury i nominacja do Austriackiej Nagrody Literackiej za *Quecksilberlicht*. Thomas Stangl mieszka jako niezależny pisarz w Wiedniu.

Po polsku można przeczytać fragment powieści Stangla pt. *Z oddalenia* w przekładzie Elizy Borg. Tekst ukazał się w magazynie „Wizje“:
<https://magazynwizje.pl/stangl-borg/>

Michael Stavarič

urodził się w 1972 roku w Brnie, austriacko-czeski pisarz i tłumacz, przyjechał do Austrii z byłej Czechosłowacji w 1979 roku, obecnie mieszka w Wiedniu jako niezależny pisarz, tłumacz i wykładowca. Studiował bohemistykę, publicystykę i communication studies. Prowadził wykłady w ramach Stefan Zweig Poetikdozentur na Uniwersytecie w Salzburgu, seminaria literackie na uniwersytetach w Bambergu, Wiedniu, Monachium, Pradze, Ołomuńcu, Ostrawie, Brnie, Braunschweigu, Würzburgu, Nowym Jorku. Nagrody: Austriacka Nagroda Państwowa w dziedzinie literatury dziecięcej i młodzieżowej, Nagroda Literacka miasta Hohenems, Nagroda Literacka Wartholz, Nagroda im. Adelberta von Chamisso. Michael Stavarič pisze wiersze, powieści, eseje, opowiadania i książki dla dzieci.

Fragment powieści Michaela Stavariča *Wizje przyszłości* opublikowano w magazynie „Wizje“ w przekładzie Ryszarda Wojnakowskiego:
<https://magazynwizje.pl/stavaric-wojnakowski/>